

بررسی نگاهت نهادی صنعت بیمه ایران

برگرفته از طرح پژوهشی

(بررسی فرصت‌ها و چالش‌های

دگردیسی دیجیتال صنعت بیمه کشور)

مجری طرح: دکتر علی شایان (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس)

همکاران اصلی: دکتر طاهره صاحب، وحیده نورانی (راهبر میز پژوهشی نوآوری پژوهشگره بیمه)،

سیدمهدی فاطمی و سوگل جلالی

بخش سوم

✓ هسته اصلی نظام ملی نوآوری، نهادهایی هستند که دانش فنی جدید را خلق کرده، انتشار و تطبیق می‌دهند. بنابراین ستون‌های اصلی نظام ملی نوآوری، نهادها و ارتباطات میان آنها است.

✓ نهادها مجموعه‌ای از سازمان‌ها، آداب، روش‌ها، قواعد و قوانین هستند که روابط میان افراد را قاعده‌مند کرده و تعاملات اجتماعی را شکل می‌دهند. نهادها مشوق‌ها، اطلاعات و منابع لازم را فراهم کرده و عدم اطمینان را کاهش می‌دهند و تعارضات را از بین می‌برند.

کارکردهای اصلی نهادها در عرصه نوآوری

۱. کاهش عدم اطمینان، هم از طریق ایجاد اطلاعات لازم در ارتباط با رفتار دیگر گروه‌ها و افراد و هم از طریق کاهش میزان اطلاعات مورد نیاز
۲. مدیریت تعارضات و همکاری‌های میان افراد و گروه‌ها
۳. ایجاد محرک‌ها و مشوق‌هایی برای تشویق به یادگیری و سهیم شدن در فرایندهای نوآوری
۴. هدایت منابع لازم به سوی فعالیت‌های نوآورانه و مناسب توسط نهادهایی مانند قوانین مالیاتی، یارانه‌های دولتی و تخصیص منابع به دانشگاه‌ها

ویژگی‌های اساسی نهادها

۱. تغییر نهادی: نهادها تکامل می‌یابند و ثابت نیستند.
۲. وابستگی به مسیر: يك محیط نهادی بهینه وجود ندارد و نهادها در هر کشوری متفاوت‌اند، زیرا وضعیت فعلی آن‌ها بستگی به بسترهای تاریخی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی دارد. بنابراین نهاد قابل انتقال از کشوری به کشور دیگر نیست.

نگاشت نهادی

- **نگاشت نهادی** فرایندی است که طی آن اجزای يك نظام، پویایی‌های آن‌ها، وابستگی‌های متقابل، تعاملات و روابط اجزا و چگونگی گردش فعالیت‌ها بررسی و طراحی می‌گردد. با به‌کارگیری این ابزار

تحلیلی، نقش نسبی هرکدام از بازیگران فعال در نظام ملی نوآوری همچون دولت، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و همچنین بنگاه‌های خصوصی در فرایند نوآوری به دست می‌آید.

• **نگاشت نهادی** ابزاری است که با ترسیم روابط قدرت گروه‌های مختلف بازیگران، وضعیت موجود نظام نوآوری را به تصویر می‌کشد. بر این اساس، با تکیه بر این ابزار کلیدی در جعبه‌ابزار سیاست‌گذاری، می‌توان نقایص موجود در اجزا و روابط میان اجزای نظام را شناسایی و تحلیل نمود و سپس برای اصلاح این موارد برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داد.

ارتباطات نهادی در صنعت بیمه

۱. **سطح سیاست‌گذاری:** شامل نهادهایی است که با وضع قوانین و مقررات به نحوی بر این صنعت تأثیر می‌گذارند، عمدتاً خارج از صنعت بیمه هستند و جزء سیاست‌گذاران عمومی کشور محسوب می‌شوند؛ هرچند نهادهای تنظیم‌گر صنعت بیمه (بیمه مرکزی و شورای عالی بیمه) در بطن این سطح قرار می‌گیرند.

۲. **سطح میانی:** شامل طیف گسترده‌ای از بازیگران و فعالان داخلی صنعت بیمه است. در این بخش پژوهشکده بیمه به‌عنوان بازوی پژوهشی صنعت بیمه، مسئولیت فعالیت‌های تحقیق و توسعه صنعت را بر عهده دارد و با حمایت از طرح‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌ها نقشی واسط بین بدنه دانشگاهی و صنعت

بیمه ایفا می‌کند تا با میانجی‌گری بیمه مرکزی، زمینه‌ساز ارزیابی و اصلاح سیاست‌ها و آیین‌نامه‌های شرکت‌ها گردد.

۳. سطح عملیاتی: پرننگ‌ترین بخش صنعت است که در تعامل جدی با جامعه قرار دارد و شامل کلیه بازیگرانی است که بیمه را به دست مشتری می‌رسانند. در این سطح، نمایندگان بدنه اصلی فروش را تشکیل می‌دهند و بدین طریق نقشی اساسی در بازار بیمه کشور ایفا می‌نمایند.

۴. مشتریان: هدف زنجیره ارزش صنعت بیمه، ارائه خدمات بیمه‌ای استاندارد به بیمه‌گذاران است. در واقع سیاست‌گذاری در سطح اول، فعالیت‌های واسطه‌ای در

سطح دوم و فعالیت‌های عملیاتی در سطح سوم به منظور گسترش به‌کارگیری خدمات بیمه در جامعه و ارائه خدمات مناسب به جامعه صورت می‌پذیرد.

تهیه شده در روابط عمومی پژوهشکده بیمه

دسترسی به لینک‌های پرکاربرد پژوهشکده بیمه

<https://redl.ink/ircacir>

www.irc.ac.ir